

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessio Doctrinae Saxonicarvm Ecclesiarvm, Scripta
Anno Domini M. D. LI. Vt Synodo Tridentinae Exhiberetvr**

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1554

VD16 C 4808

De Magistratv Politico.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35345

tiam, qui curarunt, ne effunderent dona Dei. Denique non stulti amplissimam doctrinam ex his historijs promere possunt, quam proponi populo remota superstitione utilissimum est.

DE MAGISTRATV POLITICO.

DEI beneficio in Ecclesijs nostris & hæc pars doctrinæ de dignitate magistratus, qui gerit gladium, & de dignitate legum, iudiciorum, & totius ordinis politici, pie illustrata est: & magno labore ac multis scriptis refutati sunt Anabaptistarum & aliorum fanaticorum hominum multi & magni furores.

Docemus igitur, in tota doctrina Dei, per Prophetas & Apostolos tradita, affirmari ordinem politicum, magistratus, leges, iudicia, & legitimam societatem hominum nequaquam casu existere in genere humano. Et quanquam multum est horribilium confusionum, quæ à diabolo & ab hominum furoribus oriuntur, tamen à Deo institutam esse legitimam gubernationem, & societatem hominum: & quantum ordinis reliquum manet, im-

mensa

mensa bonitate Dei propter Ecclesiam
 conseruari. Sicut Rom. 13. dicitur, & in Rom. 13
 Psalm. Nisi Dominus custodierit ciuita- Psal. 126
 tem, frustra uigilat qui custodit eam, &c.
 Sunt igitur res suo genere bonæ, gerere
 magistratus, esse iudicem, esse ministrum
 iudiciorum, legitime uti iudicijs, gerere
 bella legitima, & esse militem in bellis le-
 gitimis &c.

Et potest his rebus uti homo Christia-
 nus, sicut utitur cibo, potu, remedijs, em-
 tione, uenditione. Nec peccat gerens ma-
 gistratus iuxta uocationem, exercens iu-
 dicia, militans, legitimo supplicio affici-
 ens condemnatos &c. Et magistratui po-
 litico subditi debent obedientiam, sicut
 Paulus inquit: Non solum propter iram, Rom. 13
 id est, metu pœnæ corporalis, qua affici-
 untur cõtumaces ab ipsis magistratibus:
 sed etiam propter conscientiam, id est,
 contumacia est peccatum offendens De-
 um, & aueritens conscientiam à Deo.

Hanc sententiam diuinam Ecclesijs
 proponimus, quæ munit potestatem legi-
 timam, & totum ordinem politicum: &
 ostendimus discrimen Euangelij & poli-
 ticæ

ticæ gubernationis. Vult Deus regi & coerceri politica gubernatiōe omnes homines, etiam non renatos: ac lucent in hac gubernatione quoq; sapientia & iusticia Dei, & bonitas, erga genus humanum. Sapientiam ostendit ordo, qui est discrimen uirtutum & uitiorum, & consociatio hominū per legitima imperia, & contractus miranda sapientia ordinatos.

Deinde iusticia Dei conspicitur in politica gubernatiōe, quia uult puniri manifesta scelera à magistratibus: & cum ipsi qui presunt, non sumunt supplicia de sōtib; Deus ipse mirabiliter rapit eos ad pœnas, & regulariter atrocía delicta puniunt atrocibus pœnis in hac uita, ut dicitur: Qui gladiū acceperit, gladio peribit. *Mat. 26*
Heb. 13 Item: Scortatores & adulteros iudicat Deus &c. Vult in his pœnis conspici discrimen uirtutum, & uitiorū, & uult disci Deum sapientem, iustum, ueracem & castum esse. Conspicitur & bonitas Dei erga genus humanum, quia hoc modo societatem hominum conseruat. Ideo autem cōseruat, ut inde Ecclesia colligi possit, & uult politias esse hospitia Ecclesiæ.
 Et aliud

Et aliud est politica gubernatio, quæ coërcet omnes etiam non renatos: aliud remissio peccatorum & iusticia in cordibus, quæ est incoatio uitæ & salutis æternæ, quæ uoce Euāgelij fit in credentibus.

Vtrunq; bonum tribuit Deus generi humano, & discrimina iusticiæ politicæ & lucis in cordibus, uult intelligi. Nec Euangelium damnat, aut dissipat politicas, aut œconomias. Etsi autem non pertinet ad docentes in Ecclesia, leges particulares ferre de politica gubernatione: tamen in genere de officio potestatis hoc tradit uox diuina.

Primum: Vult Deus, sine ulla dubitatione magistratus sonare uocem legis moralis in genere humano, quod ad disciplinam attinet, iuxta Decalogum, seu legem naturalem: hoc est, uult magistratum uoce primum proponi summas & immutabiles leges, prohibentes cultum idolorum, blasphemias, periuria, iniustas cædes, uagas libidines, uiolationem coniugij, furta & fraudes in pactis, contractibus & iudicijs.

Secundum officium: Harum legum di
K uinarum

uinarum & immutabilium, quæ sunt testimonia de Deo, & summæ normæ morum, sit custos magistratus, in puniendis omnibus qui eas uiolant. Nam uox legis sine pœna & sine executione, parum ualeat ad frenandos & coërcendos homines. Ideo dictum est à Paulo: Potestas sit terro-

Rom. 13

ri malo operi, & honori bono. Et antiquitas rectè dixit: Magistratus est custos legis, scilicet primæ & secundæ tabulæ, quod ad disciplinam attinet.

Tertium officium est magistratus politici, etiam addere legi naturali aliquas leges, quæ sunt determinationes circumstantiarum legis naturæ: sitq; harum legum custos in puniēdo. Sed nequaquam ferat aut defendat leges pugnantes cum iure diuino & naturali, sicut scriptum est,

Esa. 10

Esaia 10. Væ ijs qui condunt leges iniquas. Quia imperia sunt ordinatio diuina, in qua sapientia & iusticia Dei, id est, leges iustæ dominari debent, uicut inquit

2. Par. 19

rex sapiens & Deū timens Iosaphat: Non hominum exercetis iudiciū, sed Dei, qui uobiscum est in iudicio. Sit timor Dei uobiscum, & cum diligentia omnia agite.

Quare

Quamquam autem multi in imperijs negligunt gloriam Dei, tamen hæc præcipua cura esse debebat, audire & amplecti ueram doctrinam de filio Dei, & Ecclesias fouere, sicut Psal. inquit: Et nunc reges intelligite, erudimini qui iudicatis terram. Item: Aperite portas principes uestras: id est, Aperite imperia Euangelio, & præbete hospitium filio Dei. Et Esaia 49. Et reges erunt nutritores tui, & regina: id est, Respublicæ sint nutrices Ecclesie, præbeant hospitia Ecclesie & pijs studijs.

Sint membra Ecclesie ipsi quoque reges & principes, & doctrinam rectè intelligant, non adiuuent eos qui falsam doctrinam stabiliunt, & iniustam sæuiciam exercent, sed sint memores huius dicti: Glorificantes me glorificabo. Et Daniel regem Babylonicum hortatur ad agnitionem iræ Dei, & ad clementiam erga exultantem Ecclesiam, cum ait: Redime peccata tua iusticia & clementia erga pauperes, & erit sanatio delictorum tuorum. Et cum sint inter præcipua Ecclesie membra, uideant ut iudicia in Ecclesia rectè

exerceantur: sicut Constantinus, Theodosius, Arcadius, Marcianus, Carolus Magnus, & multi p̄ij reges curauerunt rectè exerceri iudicia Ecclesiæ. Cæterum de discrimine utriusq; gradus ministerij Euangelici & politicæ potestatis, extant scripta in Ecclesijs nostris multa, quæ ostendunt, nos neq; fanaticas neq; seditiosas opiniones docere, sed monstrare necessariam doctrinam in Euangelio traditam de utroq; gradu, utilem pietati & paci communi.

DEO GRATIA.

Hæc est summa doctrinæ, quam in Ecclesijs nostris, Dei beneficio una uoce sonamus: quam quidem esse incorruptam sententiam doctrinæ diuinitus traditæ in scriptis Propheticis, & Apostolicis, & Symbolis, nequaquam dubitamus, & ex uetustis scriptoribus sincerioribus intelligi potest, congruere eam cum ueteri & puriore Ecclesia.

Ostendit autem res ipsa, nos non curiositate nouas aut argutas disputationes quæsiuisse, nec de potentia aut opibus contendere, sed tantum necessariam doctrinam